EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas vārdā

2008/2181(INI)

21.11.2008

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par nākamiem soļiem robežu pārvaldībā Eiropas Savienībā, un līdzīgu pieredzi trešās valstīs
(2008/2181(INI))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referente: *Jeanine Hennis-Plasschaert*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 7

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par nākamiem soļiem robežu pārvaldībā Eiropas Savienībā, un līdzīgu pieredzi trešās valstīs
(2008/2181(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas 2008. gada 13. februāra paziņojumu „Sagatavojot nākamos soļus robežu pārvaldībai Eiropas Savienībā” (COM(2008)0069),

– ņemot vērā Komisijas 2008. gada 13. februāra paziņojumu „Ziņojums par FRONTEX aģentūras novērtējumu un turpmāko attīstību” (COM(2008)0067),

– ņemot vērā Komisijas 2008. gada 13. februāra paziņojumu „Eiropas Robežu uzraudzības sistēmas (EUROSUR) izveidošanas izpēte” (COM(2008)0068),

– ņemot vērā Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja 2008. gada 3. marta provizoriskās piezīmes un ar 29. pantu izveidotās darba grupas un darba grupas policijas un tieslietu jomā 2008. gada 29. aprīļa kopīgās piezīmes par trīs iepriekšminētajiem paziņojumiem,

– ņemot vērā Padomes secinājumus par Eiropas Savienības dalībvalstu ārējo robežu pārvaldību,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 15. marta Regulu (EK) Nr. 562/2006, ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss)[1]

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulu (EK) Nr. 767/2008 par Vīzu informācijas sistēmu (VIS) un datu apmaiņu starp dalībvalstīm saistībā ar īstermiņa vīzām (VIS regula)[2]

– ņemot vērā Padomes 2008. gada 24. oktobra Regulu (EK) Nr. 1104/2008 par migrēšanu no Šengenas Informācijas sistēmas (SIS 1+) uz otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmu (SIS II)[3] un Padomes 2008. gada 24. oktobra Lēmumu 2008/839/TI par migrēšanu no Šengenas Informācijas sistēmas (SIS 1+) uz otrās paaudzes Šengenas Informācijas sistēmu (SIS II)[4]

– ņemot vērā Komisijas 2005. gada 24. novembra paziņojumu par uzlabotu efektivitāti, lielākām sinerģijām un lielāku sadarbspēju starp Eiropas datubāzēm Tieslietu un iekšlietu jomā (COM(2005)0597),

– ņemot vērā ... rezolūciju par FRONTEX aģentūras un Eiropas Robežu novērošanas

[1] OV L 105, 13.4.2006., 1.lpp.
[2] OV L 218, 13.8.2008., 60. lpp.
[3] OV L 299, 8.11.2008., 1. lpp.
[4] OV L 299, 8.11.2008., 43. lpp.

sistēmas EUROSUR novērtējumu un turpmāko attīstību[1],

– ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu (A6-0000/2008),

A. tā kā ES iekšējās robežkontroles atcelšana ir viens no lielākajiem Eiropas integrācijas sasniegumiem;

B. tā kā telpa bez iekšējām robežām nevar darboties bez kopīgas atbildības un solidaritātes, pārvaldot ārējās robežas.

C. tā kā saistībā ar ES integrēto robežu pārvaldību jau ir izstrādāti vairāki instrumenti un programmas, vai arī tie ir sagatavošanas vai politikas izstrādes stadijā;

D. tā kā Komisija ir paziņojusi par savu gatavību 2009.-2010. gadā iesniegt likumdošanas priekšlikumus par ieceļošanas/izceļošanas sistēmu, reģistrēto ceļotāju programmu un elektronisko ceļojumu apstiprināšanas sistēmu;

E. tā kā līdzīgas sistēmas jau darbojas Austrālijā, kā arī ASV īsteno līdzīgas sistēmas, kā daļu no *US-VISIT* programmas;

F. tā kā nav visaptveroša ģenerālplāna kurā būtu paredzēta ES kopīgas robežjautājumu stratēģijas uzbūve, kā arī nav spēkā esošo un gatavoto sistēmu vispusīga novērtējuma,

Ieceļošanas/Izceļošanas sistēma

1. saprot, ka tie, kuri pārsniedz izsniegtajā vīzā norādīto uzturēšanās termiņu un kuru jautājums ir galvenais ierosinātajā ieceļošanas/izceļošanas sistēmā, tiek uzskatīti par lielāko nelegālo imigrantu kategoriju ES; tomēr pieprasa sniegt vairāk informācijas par ārējā pētījumā iegūtiem datiem, kura pierādītu, ka ES 2006. gadā bija līdz pat 8 miljoniem nelegālo imigrantu[2]; turklāt uzstāj, ka skaidri jādefinē vīzā norādītā uzturēšanās termiņa pārsniedzēji, tostarp paredzot iespējamus izņēmumus konkrētos apstākļos;

2. norāda — lai arī ierosinātā sistēma un trauksmes informācija varētu atturēt trešo valstu piederīgos no uzturēšanās termiņa pārsniegšanas, kā arī nodrošināt datus un informāciju par situāciju, tomēr ir nepieciešama tiesībaizsardzības iestāžu iejaukšanās, lai notvertu personu, kura pārsniegusi savu uzturēšanās termiņu, un tāpēc neuzskata, ka ierosinātā sistēma izbeigs termiņa pārsniegšanas fenomenu kā tādu;

3. norāda, ka nav pietiekamas informācijas par to, kā šī sistēma tiks integrēta kopējā sistēmā un kā tā ar kopējo sistēmu sadarbosies, kā arī nav pietiekamas informācijas par iespējamām izmaiņām, kādas varētu būt nepieciešamas pašreizējās sistēmas, kā arī par izmaksām, kādas radītu šī ierosinātā sistēma; tāpēc uzskata, ka joprojām ir apšaubāms, vai šīs sistēmas īstenošana ir absolūti nepieciešama;

4. atzīmē, ka ņemot vērā ASV gūtās mācības, ir neapšaubāmi, ka salīdzinājumā ar ieceļošanu sistēmas izceļošanas daļa ir daudz grūtāk īstenojama, jo īpaši attiecībā uz izceļošanu pa

[1] Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0000.
[2] SEC(2008)0153.

sauszemes un jūras ceļiem; tāpēc, ņemot vērā tās pašas gūtās mācības, pauž bažas par šādas sistēmas izmaksu lietderību;

Reģistrēto ceļotāju programma

5. principā atbalsta reģistrēto ceļotāju programmas koncepciju attiecībā uz trešo valstu pilsoņiem neatkarīgi no tā, vai uz viņiem attiecas vīzas prasības, kā arī atbalsta iespējamo automātisko vārtu izmantošanu ES pilsoņiem, jo Kopienas tiesības pašreiz nepieļauj robežkontroles vienkāršošanu, izņemot attiecībā uz trešo valstu pilsoņiem, kuri dzīvo pierobežas rajonos;

6. tomēr kritizē terminoloģiju, kas izmantota Paziņojumā „Sagatavojot nākamos soļus robežu pārvaldībai Eiropas Savienībā" („zema riska"/"*bona fide*" ceļotāji), jo tas varētu likt domāt, ka ļoti daudzi ceļotāji tiek *a priori* uzskatīti par "augsta riska" vai „*mala fide*" ceļotājiem;

7. norāda uz to, ka vairākas dalībvalstis jau ir izveidojušas vai gatavojas izveidot šādu reģistrēto ceļotāju programmu, un uzsver, ka tādā veidā mēs iespējams iegūsim divdesmit septiņas dažādas sistēmas, pamatotas uz atšķirīgiem kritērijiem, tostarp arī attiecībā uz datu aizsardzību un maksu; apzinās to, ka Nīderlande kopā ar Vāciju, Apvienoto Karalisti un FRONTEX cenšas veicināt Starptautiskās Vienkāršotās ceļotāju programmas pieņemšanu citās dalībvalstīs;

8. iestājas par saskaņotu pieeju un tāpēc mudina Komisiju paātrināt procesu, pamatojoties uz labākajām praksēm dalībvalstīs un nodrošināt, ka dalībvalstu rīcība būtu atbilstīga Kopienas tiesībām;

CEĻOŠANAS ATĻAUJAS ELEKTRONISKĀ SISTĒMA

9. atzīst, ka nebūtu saprātīgi drošības pasākumu jomā visu uzmanību veltīt trešo valstu pilsoņiem, kuri ieceļo ES no valstīm, uz kurām attiecas vīzu režīms; tomēr apšauba, vai ierosinātā sistēma ir tiešām nepieciešama un gribētu saņemt visaptverošus izskaidrojumus šai nepieciešamībai; ir pārliecināts, ka cieša sadarbība, īpaši starp izlūkdienestiem ir pareizais ceļš, un nevis milzīga daudzuma datu apkopošana;

10. vēlas saņemt informāciju par konkrētu grafiku un par Komisijas paredzētā pētījuma detalizētiem rezultātiem;

Datu aizsardzības un biometrijas jautājumi

11. uzskata par nepieņemamu to, ka Komisija pirms Paziņojuma „Sagatavojot nākamos soļus robežu pārvaldībai Eiropas Savienībā" pieņemšanas neapspriedās ar Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju (EDAU) un saskaņā ar 29. pantu izveidoto darba grupu; pieprasa, lai Komisija to darītu saistībā ar ikvienu Paziņojumā minēto darbību, jo ierosinātie struktūras pamati ir saistīti ar milzīgu personas datu apjomu;

12. apzinās, ka biometrijas dati ir teorētiski visefektīvākais personas identificēšanas veids, jo izmērāmie raksturlielumi katram cilvēkam ir atšķirīgi; tomēr uzsver, ka biometrijas uzticamība nekad nav absolūta un/vai biometrija nav visos gadījumos precīza; tāpēc

norāda, ka vienmēr ir jāsagatavo arī rezerves procedūras;

13. uzstāj, ka attiecībā uz biometrijas informācijas izmantošanu un apmaiņu jābūt standarta protokolam, kā arī pievienotiem kontroles nolīgumiem, kuros noteikts, kā protokols tiks izmantots; turklāt uzskata, ka biometrija jāpakļauj kvalitātes standartam, lai izvairītos no novirzēm, pieņemot šos datus dalībvalstu atšķirīgās izmantotās sistēmās;

14. uzskata, ka „jau pašos sistēmas pamatos paredzēta privātuma" pieeja ir būtisks elements ikvienā iniciatīvā, kura ir pakļauta apdraudējumam negodprātīgi izmantot peronu datus un sabiedrības uzticēšanos tiem, kuru rīcībā ir šāda informācija;

Secinājumi

15. uzskata ES integrētas robežu pārvaldības mērķi par leģitīmu un piekrīt, ka ir svarīgi nepārtraukti attīstīt un stiprināt ES kopīgo politiku robežu pārvaldības jomā;

16. tomēr uzskata, ka jautājumos par robežu un imigrācijas pārvaldību tālejoši priekšlikumi sarodas kā sēnes pēc lietus;

17. izsaka kritiku par to, ka nav visaptveroša ģenerālplāna, kurā būtu noteikti ES robežu pārvaldības stratēģijas virsuzdevumi un uzbūve, kā arī detalizēts izklāsts par to, kā visas saistītās programmas un sistēmas (gan jau darbojošās, gan politikas sagatavošanas fāzē esošās) darbosies kopā un kā uzlabot sasaisti starp tām;

18. uzsver, ka visupirms jau jāizvērtē gan spēkā esošās sistēmas gan tās, kuras vēl tiek gatavotas un uzsver, ka ES spēja sasniegt savus stratēģiskos mērķus lielā mērā ir atkarīga no panākumiem, nodrošinot sadarbspēju starp saistītām programmām, jo dublēšanās un pretrunīgums starp tām negatīvi ietekmēs to organizatorisko darbību un līdz ar to arī rezultātus;

19. uzskata, ka pirms veikt ieguldījumus ir ārkārtīgi svarīgi skaidri definēt darbības kontekstu, lai pielāgotu visus pasākumus un jaunpienākošās iniciatīvas; turklāt norāda — ir pilnīgi skaidrs, ka, lai nodrošinātu tehnoloģiju un procesu saskaņotu darbību, ir jāveic pārveidojumi, un uzsver, ka visiem ieguldījumiem jābūt ekonomiski pamatotiem;

20. atzīst, ka panākt līdzsvaru starp aizvien lielāka skaita cilvēku brīvu pārrobežu pārvietošanos un Eiropas pilsoņu lielākas drošības garantēšanu ir sarežģīts uzdevums, un nenoliedz, ka datu izmantošana sniedz nepārprotamas priekšrocības; tai pat laikā uzskata, ka sabiedrības uzticēšanos valdības rīcībai var saglabāt vienīgi, ja tiek nodrošināta pietiekama datu aizsardzība, uzraudzība un kompensācijas mehānismi;

o

o o

21. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas datu aizsardzības uzraudzītājam un Eiropas Aģentūrai operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (Frontex).

PASKAIDROJUMS

Priekšvēsture

Šengena zonas izveide ir radījusi jaunu "integrētās robežu pārvaldības" jēdziena izpratni, kas tika ierosināta Eiropadomes sanāksmē Lākenā 2001. gada decembrī un attīstīta Eiropas Komisijas paziņojumā 2002. gadā[1], kā arī Hāgas programmā ar formulējumu "integrēta ārējo robežu pārvaldības sistēma". Komisijas 2002. gada paziņojumā tika uzsvērti pieci savstarpēji atkarīgi elementi, kas ir integrētās ārējo robežu pārvaldības kopējās politikas pamats: 1) kopēja tiesību aktu bāze, 2) kopējs koordinācijas un operatīvās sadarbības mehānisms, 3) kopēja integrētā riska analīze, 4) Eiropas mērogā apmācīts personāls un savstarpēji izmantojams aprīkojums, 5) sloga dalīšana dalībvalstu starpā, gatavojoties Eiropas Robežsardzes korpusa izveidei.

Uzskatot, ka "2002. gadā izstrādātā rīcības programma ir pabeigta"[2] (lai gan vairākas likumdošanas iniciatīvas un/vai sistēmas vēl ir jāpieņem un/vai jāīsteno[3]) un ka "būtu jāapsver turpmākie soļi ceļā uz patiesi integrētu robežu pārvaldību, lai sasniegtu divus mērķus – uzlabotu drošību un atvieglotu ceļošanu trešo valstu pilsoņiem", Komisija 2008. gada februārī šajā nolūkā publicēja paziņojumu. Šajā paziņojumā ir izklāstīti trīs instrumenti, kas attiecas uz tiem trešo valstu pilsoņiem (TVP), kas ceļo uz dalībvalsti, kura iesaistītas Šengenas sadarbībā, vai uz valsti, kas ir saistīta ar šo sadarbību: 1) ieceļošanas/izceļošanas reģistrācijas sistēmas izveide, 2) robežšķērsošanas atvieglošana *bona fide* ceļotājiem un 3) elektroniskās ceļošanas atļaujas sistēmas (ESTA) ieviešana. Komisija 2009.-2010. gadā plāno sagatavot likumdošanas priekšlikumus, lai laikā no 2012.-2015. gadam ieviestu jaunos pasākumus.

Jūsu referente uzskata, ka Eiropas Parlamentam vajadzētu sniegt viedokli par šo jauno, Komisijas iecerēto pasākumu kopumu, neraugoties uz to, ka šie pasākumi joprojām ir politikas attīstības stadijā, jo tie varētu ieviest būtiskas izmaiņas robežu pārvaldes jēdziena izpratnē, un tiem varētu būt liela ietekme datu aizsardzības ziņā.

Ziņojuma pamatā ir 2008. gada 30. jūnija apaļā galda sarunas "Eiropas Parlaments-dalībvalstu parlamenti: Brīvība un drošība integrētajā ES robežu pārvaldībā", LIBE sanāksmes par šo jautājumu, kā arī saziņa ar Komisijas pārstāvjiem, Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāju, dalībvalstu pārstāvjiem un ASV Nacionālās drošības departamentu.

Referentes nostāja

Nākotnes veidošana, rūpīgi vērojot tagadnes situāciju

Sākumā referente vēlētos vērst uzmanību uz pamatelementu jauno ierosināto pasākumu

[1] COM(2002)0233. Ceļā uz integrētu ES dalībvalstu ārējo robežu pārvaldību.

[2] Konsolidēts tiesiskais regulējums, vienkāršoti noteikumi vietējai pierobežas satiksmei (Regula (EK) Nr. 1931/2006), izveidota *FRONTEX* aģentūra, kas aptver operatīvus pasākumus, izveidots Ārējo robežu fonds, kas nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm, kam jāveic plaša un sarežģīta ārējo robežu paplašināšana, un kas palīdz dalībvalstīm, ko skāris pēkšņs un neparedzēts ieceļotāju skaita pieaugums.

[3] Piemēram, Kopienas Vīzu kodekss, Vīzu informācijas sistēma, Šengenas informācijas sistēma II.

novērtēšanā – pēc vairāku politikas iespēju (tostarp *status-quo*) izskatīšanas Komisija savā ietekmes novērtējumā ir minējusi vēlamo variantu. Tajā apvienota ieceļošanas/izceļošanas sistēma visiem TVP, reģistrēto ceļotāju programma (RTP), kas pieejama TVP, un pamatnoteikumi "vietējo" reģistrēto ceļotāju shēmu un automatizētas robežkontroles izveidei.

Attiecībā uz salīdzinošajiem rezultātiem ietekmes novērtējumā uzsvērts, ka "novērtējums ir veikts, salīdzinot ar pamatsituāciju, kas balstīta uz pieņēmumu, ka *status quo* tiks veiksmīgi īstenots".[1]

Šo aspektu ir jāuzsver, jo pašreiz robežu pārvaldības jomā vairāki instrumenti vēl nav ieviesti, un tāpēc to darbību vēl nav iespējams komentēt.[2]
Jūsu referente arī uzskata, ka pirms jaunu priekšlikumu ierosināšanas šajā jomā obligāti ir jāveic esošo pasākumu skaidrs novērtējums un izvērtējums.

Īpašie pasākumi, ārvalstu piemēri un turpmākā virzība

Tā kā īpašie komentāri jau tika izklāstīti referentes darba dokumentos, jūsu referente vēlas: a) rezumēt savus uzskatus par ierosinātajiem pasākumiem, b) atgādināt citu valstu pieredzi šajā jomā un c) norādīt dažas darbības, kas būtu jāveic šajā jomā.

Ieceļošanas/izceļošanas reģistrācijas sistēma, RTP, ESTA un citu valstu pieredze

Jūsu referente uzskata, ka no vispārējā viedokļa ES ārējo robežu integrētās robežu pārvaldības Eiropas modeļa izveide ir atbalstāma. Tomēr ātrums, ar kādu īpašie pasākumi (kas veicina ceļotāju pārvietošanās uzraudzību) tiek ierosināti, ir pastāvīgi audzis. Kamēr nav izstrādāts vispārējs ģenerālplāns, kurā būtu skaidrots, kādiem jābūt to programmu un sistēmu mērķiem, sniegumam un sinerģismam, kas jau ir ieviestas vai tiks pieņemtas/ierosinātas, ir diezgan grūti pareizi novērtēt jaunu sistēmu absolūto nepieciešamību, īpaši tādu sistēmu kā ierosinātā ieceļošanas/izceļošanas reģistrācijas sistēma. Turklāt ir nepieciešama skaidra definīcija jēdzienam "persona, kas pārsniedz uzturēšanās termiņu" un ticami dati šādas sistēmas uzturēšanai.

Jūsu referente principā atbalsta RTP konceptu, bet vērš uzmanību uz paziņojumā izmantoto terminoloģiju un nepieciešamību definēt precīzus reģistrācijas/atcelšanas (tostarp apelācijas iespēju) kritērijus un motīvus. Visbeidzot viņa atbalsta saskaņotu pieeju.

Attiecībā uz pēdējo pasākumu, kas iekļauts 2008. gada februāra robežu paketē, ESTA, jūsu referente uzskata, ka ir pāragri komentēt tās lietderīgumu vai pievienoto vērtību. Viņa ar nepacietību gaida politikas pētījumu, kam sekos Komisijas tehniskais pētījums, kurā tiks analizētas šādas sistēmas īstenošanas iespējas, praktiskie aspekti un ietekme. Tikai tad būs iespējams veikt tālāku šī pasākuma novērtējumu.

Jūsu referents uzskata, ka šo pasākumu kontekstā ir nopietni jāpārdomā, kā tiks ietekmētas

[1] SEC (2008)0153, 45.-46. lpp.

[2] Pareizi ir norādīts arī tas, ka tad, "ja Vīzu informācijas sistēma nespēs veikt identitātes pārbaudes uz ES ārējām robežām un nespēs darboties efektīvi un visās robežšķērsošanas vietās, vēlamajam variantam būs ierobežots labums", SEC (2008)0153, 52. lpp.

tiesības uz privātumu, un jāveic tehniskās konsultācijas, pētot arī mazāk agresīvas tehnoloģijas, kas var līdz minimumam samazināt personas datu apstrādi. Jāatgādina arī tas, ka rūpīgi jāpārdomā arī lielā paļaušanās uz biometriskajiem datiem, ko paredz šīs jaunās sistēmas.

To ārvalstu pieredze, kuras ir ieviesušas līdzīgus pasākumus tiem, kas ierosināti paziņojumā, īpaši Amerikas Savienoto Valstu Ieceļošanas un imigrācijas statusa noteikšanas tehnoloģiju (*US -VISIT*) programma, liek ievērot piesardzīgu pieeju. *US-VISIT* mērķis ir pastiprināt ASV pilsoņu un ieceļotāju drošību, atvieglot likumīgu ceļošanu un tirdzniecību, nodrošināt ASV imigrācijas sistēmas viengabalainību un aizsargāt ieceļotāju privātumu. Guvusi teorētisko pieredzi un "pieredzi uz vietas" Vašingtonā, jūsu referente secina, ka tehniskajā ziņā tādas programmas kā *US VISIT* spēj faktiski darboties un ka programma pati par sevi nerada šķēršļus netraucētai ceļotāju plūsmai. Tomēr jāatgādina arī tas, ka Amerikas Savienoto Valstu Valdības revīzijas iestāde (*GAO*)[1] izvirza daudz jautājumu saistībā ar šīs sistēmas izmaksu lietderību.[2]

Turpmākā virzība

Kā jau iepriekš minēts, jūsu referente uzskata, ka vispirms būtu kritiski un rūpīgi jānovērtē esošo sistēmu darbība un efektivitāte un to attiecīgā mijiedarbība un pēc tam jāapspriež jaunu pasākumu nepieciešamība.

Tajā pašā laikā galvenajos vilcienos būtu skaidri jāapraksta esošo pasākumu un ierosināto iniciatīvu vispārējā struktūra, kā arī jautājumi par datu aizsardzību un nepieciešamie drošības pasākumi, kas procesā jānodrošina cik vien drīz iespējams.

Viņa ņem vērā anketas par ierosināto ieceļošanas/izceļošanas sistēmu, kuras prezidentvalsts nosūtīja ES dalībvalstu delegācijām, Īslandei, Lihtenšteinai, Norvēģijai un Šveicei, kā arī to sniegtās atbildes.

Jūsu referente uzskata, ka attiecībā uz visiem trim pasākumiem ir nepieciešams risināt padziļinātu diskusiju ar visiem attiecīgajiem dalībniekiem, un uzsver, ka ir nepieciešamas publiskas debates valsts un Eiropas mērogā.

[1] *GAO* paziņojums Pārstāvju palātas Nacionālās drošības komitejas Robežu, jūras un globālā terorisma apkarošanas apakškomitejai 2007. gada 28. jūnijā, *US-VISIT* izceļošanas biometriskās identifikācijas aprīkojuma perspektīvas joprojām neskaidras", GAO-07-1044.

[2] Jautājums par šādu sistēmu izmaksu lietderību ir izvirzīts Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja iepriekšējos komentāros par 2008. gada 3. marta COM(2008) 69 galīgo redakciju, skatīt arī (n 1).